

بوتون دنيا پرولتارلاری، بیرلشین

کارل مارکس و فردریخ انگلس

کمونیست حزبی نین مانیفستی

" کمونیست حزبینین مانیفستی " - علمی کمونیسمین بیرینجی پروگرام مدرکی دیر. بو مدرکده کارل مارکس و فردریخ انگلس بویوک تعلیمی نین اساسلاری مکمل و آردیجیل شکلده شرح ایدلیمیشدیر.

" کمونیست حزبینین مانیفستی " پرولتاریاتی، کاپیتالیسمین سقوطی نین و سوسیالیست انقلابینین طنطنه-سنین لابدلیگی نی عملی صورتده ثبوت ایدن پرولتار حرکتینین وظیفه و مقصد لرینی معین ایتدی .

"بو کیچیک کتابچا جلدلرله کتابلارا ده گر: مدنی دنیاتین بوتون متشکل و مبارزه ایدن پرولتاریا سی ایندیه ده ک بو کتابین روحی ایله یاشییر و حرکت ایدير" (و.ای.لنین)

۱۸۷۲ نجی ایل آلمان دیلینده نشرینه مقدمه

کمونیستلر اتحادی، او زمانکی شرائطده، البته، آنجاق گیزیل بیر تشکیلات اولاییلن بو بین الخلق کارگر تشکیلاتی ۱۸۴۷-نجی ایلین نوامبر آیندا لندنده کچیریلن کنگره ده آشاعیدا امضاء ایده‌نلره حزبین اعلان اولونماق ایچون مفصل نظری و عملی برنامه‌سینی حاضر لاماعی تاپشیرمیشدی .

آشاعیداکی "مانیفست" بنله میدانا گلیمیش واونون ال یازماسی چاپ اولونماق ایچون فوریه انقلابیندان بیر نچه هفته اول لندنده گوندریلیمیشدی. بیرنجی دفعه آلمان دیلینده نشر ایدیلن "مانیفستین" بو دیلده آلماندا، انگلستاندا و آمریکا‌دا آزی اون ایکی مختلف نشری چیخمیشدیر. انگلیس دیلینده او، بیرنجی دفعه ۱۸۵۰-نجی ایله لندنده میس‌انلان ماکفالین طرفیندن ترجمه ایدیلیب. "Red Republican" دا درج ایدیمیش، سونرا، ۱۸۷۱-نجی ایله آمریکا‌دا آزی اوچ مختلف ترجمه سی چیخمیشدیر. فرانسه دیلینده "مانیفست" بیرنجی دفعه ۱۸۴۸ نجی ایل ژوئن عصیانیندان بیر قدر اول پاریسده و یاخینلاردا نیویورکده "socialiste" ده چیخمیشدیر. ایندی اونون تزه ترجمه سی حاضر لاتماق‌دادیر. "مانیفست" آلمان دیلینده بیرنجی نشریندن آز سونرا لندنده لهستان دیلینده چیخمیشدیر. روس دیلنده آتمشینجی ایلدرده ژنوده چیخمیشدیر. نشر ایدیلندن آز سونرا دانمارک دیلینده ترجمه ایدیلیمیشدیر.

سون ایگیرمی بش ایل عرضینده شرایط نه قدر چوخ دگیشیلیمیش اولسادا، بو "مانیفسته" انکشاف ایتدیریلن عمومی اساس مدعا بوتولوکده ایندی ده

تماما دوزگون اولراق قالماقدادیر. اونون آیری آیری یرلرینده بعضی دوزلیشتر ایتمک لازم گلردی. "مانیفستین" نوزونده دیلیدیگی کیمی، بو اساس مدعا لارین عملی تطبیقی هر یرده و همیشه موجود تاریخی شرایطن آسیلی اولاجاقدیر. بونا گوره ده ایکنجی بخشین آخیریندا پیشنهاده ایدیلن انقلابی تدبیرلرین هیچ ده مستقل اهمیتی اولماسی ادعا ایدیلیمیر. بو یر ایندی یازیلما سایدی، بیر چوخ جهتدن آیری شکلده اولاردی. سون ایگیرمی بش ایل عرضینده ایری صنایعین اولدوقجا انکشاف ایتدیگی و بونونلایناشی اولراق، کارگر طبقه سینین حزب تشکیلاتینین انکشاف ایتدیگی، اولجه فوریه انقلابینین عملی تجربه سی، سونرادا سیاسی حاکمیتین بیرنجی دفعه ایکی آی عرضینده پرولتاریاتین البنده اولدوغی زمان پاریس کمونینین ویردیگی داها بویوک عملی تجربه نظره آلینارسا، ایندی بو برنامه نین بعضی یرلری کهنه لمیشدیر. خصوصاً کمون ثبوت ایتدی که، کارگر طبقه سی حاضر دولت ماشینینا ساده بیه لنیب، اونی نوز مقصدلری ایچون ایشه سالایلمز" (باخ: فرانسسه ده داخلی محاربه. بین الخلق کارگر بیرلیگی باش شوراسینین مراجعتی"، آلمان دیلینده نشری، صفحه ۱۹، اورادا بو فکر داها دولغون شرح ایدیلیمیشدیر). سونرا، نوزلوگونه آیدیندیر که، سوسیالیست ادبیاتین تنقیدی حاضرکی زمان ایچون ناتمامدیر، چونکه فقط ۱۸۴۷-نجی ایله قدر اولان دوری احاطه ایدیر، هابنله آیدیندی که، مختلف مخالف تچی حزبلره کمونیستلرین مناسباتی حقیقده کی قیدلر (۴ نچی بخش)، هر چند بوگون ایچونده اساسا دوزگون دور، هر حالدا عملی صورتده تطبیق ایدیلیمک جهتدن کهنه لمیشدیر. چونکه سیاسی وضعیت تماما دگیشیلیمیش و اورادا گوسترین حزبلرین چوخونی تاریخی انکشاف یر اوزوندن سیلیب آتمیشدیر.

لاکن "مانیفست" تاریخی مدرک دیر و بیز اونى دگیشدیرمگه داها نوزوموزى حقلی بلمیریک. بلکه ده گلهجک نشرینه ۱۸۴۷-نجى ایلدن بو گونلره قدر کی دورى احاطه ایدن بیر مقدمه یازماق ممکن اولدی، بو نشر اصلا گوزله مه دیگیمیز حالدا بورا خیلدیغینا گوره، بنله بیر ایش ایچون مجالیمیز اولمادی.

لندن، ۲۴ ژوئن ۱۸۷۲-نجى ایل.

کارل ماکس، فردریخ انگلس

روس دیلینده ایکینجی نشرینه مقدمه

"کمونیست حزبینین مانیفسی-نین" باکونین طرفیندن ترجمه ایدیلمیش بیرینجی روس دیلینده نشری ۶۰-نجی ایلترین اوللرینده چیخمیشدیر، بو نشر "کولکول" مطبعه-سینده چاپ ایدیلمیشدی. او زمان "مانیفستین" روس دیلینده نشر ایدیلمه-سی غربده ان چوخی غریبه بیر ادبی حادثه کیمی گورونه بیلردی. ایندی بنله بیر باخیش آرتیق ممکن اولمازدی.

پرولتاریا حرکتینین اوزمان (۱۸۴۷-نجی ایلین دسامبریندا) نه قدر محدود بیر ساحهیه یاییلمیش اولدوغونی "مانیفستین" سون فصلی: مختلف مملکتلرده کی "مختلف مخالفتچی حزبلره کمونیستلرین مناسباتی" فصلی ان یاخشی گوستریر. همین فصلده روسیه و بیرلشمیش ایالتلر یوخدور. او زمان روسیه بوتون اورپا ارتجاعی-نین سون بویوک احتیاط قوه-سی ایدی و بیرلشمیش ایالتلره مهاجرت اروپا پرولتاریاسنین آرتیق قالان قوه-لرینی چکیب آپاریردی. بو مملکتلرین ایکیسی ده اروپانی خام ماللا تجهیز ایدیردی و هابنله اونون صنایع معمولاتی ایچون ساتیش بازاری ایدی. دیمه-لی، او زمان بو مملکتلرین ایکیسی ده اروپادا موجود اولان قاعده-لر ایچون هر حالدا دایاق ایدی.

ایندی بو وضعیت نه قدر ده دگیشیلمیشدیر! اروپادان مهاجرت سایه-سینده شمالی آمریکا اکین-چیلیک تولیدی-نین چوخ بویوک درجه-ده انکشافی ممکن اولموشدور و بودا نوز رقابتی-ایله اروپانین تورپاق ملکیتینی - هم ایری، همده خیردا توپراق ملکیتینی لاپ بینوره-سیندن متزلزل ایدیر. بوندان علاوه، همین

مهاجرت بیرلشمیش ایالتلره صنایع انکشافی ایچون نوز زنگین منبعلرینی انله بیر معیاریدا و انله بیر سعی له استثمار ایتمگه گیریشمک امکاتی ویردی که، بودا قیسا مدتده غربی اروپاتین و خصوصیه انگلستانین صنایع انحصارینا سون قویمالیدیر. بو عامللرین هر ایکیسی نوز نوبه سینده آمریکایادا انقلابی تاثیر گوستریر. نهنگ فرملرین رقابتی فرمولرین خیردا و اورتا توپراق ملکیتینه، آمریکانین بوتون سیاسی قورولوشونون اساسینی تشکیل ایدن بو ملکیته یواش یواش غالب گلیر، عین زماندا صنایع محاللاریندا بیرینجی دفعه اولاراق چوخلی پرولتاریا میدانا گلیر و سرمایه لر عقله گلمز درجه ده تمرکزلشیر.

روسیه کچهک! ۱۸۴۸-۱۸۴۹-نجی ایلر انقلابی زمانی تکجه اروپا مونارشلاری دگیل، هابنله اروپا بورژوالاری دا روس مداخله سینی تزهجه اویناماغا باشلایان پرولتاریا علیه نه یگانه نجات یولی حساب ایدیردیلر. تزاری اروپا ارتجاعی نین باشچیسو اعلان ایتمیشدیلر. ایندی تزار انقلابین قاتچینده ساخلانان نظامی اسیری دیر، روسیه سه اروپادا انقلابی حرکاتین قاباقجیل دسته سیدیر.

"کمونیست مانیفستین" وظیفه سی معاصر بورژوا ملکیتینین گله جکده لابد صورتده محو اولاجاغینی اعلان ایتمک ایدی: لاکن بیز روسیه ده سرعتله انکشاف ایدن کاپیتالست جوشغونلوغی ایله و آنجاق ایندی میدانا گلن بورژوا تورپاق ملکیتی ایله یاناشی اولاراق، تورپاغین یاریدان چوخونون کندلی کمون صاحبلیگینه اولدوغونی گوروروک. ایندی سنوال اولونور: روس کمونی-ابدائی عمومی تورپاق صاحبلیگینین، دوغرو دور، ایندی خیلی پوزولموش اولان بو فرمی-پلا واسطه عمومی صاحبلیگین ان عالی، کمونیست فرمینا کچه

بیلر؟ یوخسا، عکسینه بو کمون اولجه غربین تاریخی انکشافینا خاص اولان
عینی داغیلما پروسه سیندن کچمه لیدیر؟
حاضر دا بو سنوالا ویریله بیله جک یگانه جواب آشاغیدا کیندان عبارت دیر. اگر
روس انقلابی غربده پرولتار انقلابی ایچون سیگنال اولار سا و بونلارین هر
ایکیسی بیر بیرینی تاماملایار سا، اوندا معاصر روس کمون تورپاق ملکیتی
کمونیسیمه دوغری انکشافین باشلانغیج نقطه سی اولار بیلر.

لندن، ۲۱ ژانویه ۱۸۸۲ - نجی ایل .

کارل مارکس، فردریخ انگلس

۱۸۸۳ نجى ایل آلمان دیلینده نشرینه مقدمه

تاسف اولسون که، بونشرین مقدمه سینی من تک امضا لامالی اولورام. بوتون اروپا و آمریکا کارگر طبقه سنین هامیدان چوخ بورجلی اولدوغی مارکس هایگت قبرستانیندا دفن ایدیلمیش و ایندی اونون قبری اوستونده بیرینجی اوتلار بیتیمشدیر. اونون وفاتیندان سونرا "مانیفستی" دگیشدیرمک ویا تاماملاق حقیقده هیچ بیر سوز اولایلمز. خصوصیله بونا گوره من بورادا آشاغیداکى سوزلری بیر داها تماما آیدین سویله مگی لازم بیلیرم.

بوتون "مانیفستین" آنا خطی بنله بیر اساس فکردن عبارتدیر که، هر بیر تاریخی دورون اقتصادی تولیدی و بونون لابند نتیجه سی اولان جامعه قورولوشی همین دورون سیاسی و عقلی تاریخینین اساسینی تشکیل ایدیدر: بونا اویغون اولاراق (ابتدائی کمون تورپاق صاحبلیگی داغیلدیغی زماندان اعتبارا) بوتون تاریخ طبقاتی مبارزه تاریخی اولموشدور، انکشافین مختلف پله لرینده استثمار اولونان طبقه لرله استثمارچی طبقه لر آراسیندا، تابع طبقه لرله حاکم طبقه لر آراسیندا مبارزه تاریخی اولموشدور ایندی بو مبارزه انله بیر پله یه گلیب چاتمیشدیر که، استثمار ایدیلن و مظلوم طبقه (پرولتاریا) عین زماندا بوتون جامعه نی استثماردان، ظلم و طبقاتی مبارزه دن همیشه لیک آزاد ایتهدن، اونى استثمار ایدن و اونا ظلم ایدن طبقه دن (بورژوازیدن) آزاد اولایلمز، - بو اساس فکر بوتونلوکله و فقط مارکسا

مخصوصاً^۱.

من بونی آرتیق دفعه لرله سویله میشم، لاکن ایندی بو سوزلری
"مانیفستین" نوز مقدمه سینده ده ویرمک لازمدیر.

فردریخ انگلس

لندن، ۲۸ ژوئن ۱۸۸۳ -نجی ایل .

^۱ - ف. انگلس

من اثرین انگلس دیلینده ترجمه سنین مقدمه سینده یاز میشدیم (باخ: بونشر، صفحه ۱۸-۱۹):
"بیولوژی ایچون داروین نظریه سنین نه کیمی اهمیتی اولموشسا، تاریخ ایچون ده، ظنیمجه،
عینی اهمیتی اولاجاق بو فکره بیز هر ایکیمیز هله ۱۸۴۵-نجی ایلدن بیر نچه ایل اول تدریجا
یاخینلاشیردیق . بوسمته منیم مستقل صورتده نه قدر ایره لپله به بیلدیگیمی "انگلستاندا کارگر
طبقه سنین وضعیتی" ادلی اثریم گوستر بر . ۱۸۴۵-نجی ایلین یازیندا من بروکسلده مارکسلا
تزه دن گوروشدوکده، او آرتیق همین فکری حاضر لامیشدی و، دیمک اولار، تامامورادا تکرار
ایتدیگیم کیمی، آیدین افاده لری منه شرح ایتدی. (۱۸۹۰-نجی ایل آلمان دیلینده نشرینه انگلسین
قیدی.)

۱۸۸۸ نجی ایل انگلیس دیلینده نشرینه مقدمه

"مانیفست" اولجه آنجاق آلمان کارگر تشکیلاتی، سونرالار بین الملل کارگر تشکیلاتی اولان و ۱۸۴۸-نجی ایلده قدر قاره ده کی سیاسی شرانطده لایب صورتده گیزی جمعیت حالیندا قالمالی اولان کمونیستلر اتحادی نین پروگرامی کیمی نشر ای دیلمیشدی. اتحادین ۱۸۴۷-نجی ایلین نوامبر آیندا لندنده کچیریلن کنگرده مارکسا و انگلسه حزبین نشر اولونماق ایچون گنیش نظری و عملی پروگرامینی حاضرلاماق تاپشیریلمشدی. بو ایش ۱۸۴۸-نجی ایل ژانویه ده باشا چاتدیریلدی و آلمان دیلینده اولان ال یازماسی نشر اولونماق ایچون فوریه نین ۲۴-ده باشلانان فرانسه انقلابیندان بیرنچه هفته اول لندنه گوندریلدی. فرانسه دیلینده ترجمه سی ۱۸۴۸-نجی ایل ژوئن عصیانیندان بیر قدر اول پاریسده چیخدی. میس اتلان ماکفارلین طرفیندن ای دیلن بیرنجی انگلیس دیلینده ترجمه سی ۱۸۵۰-نجی ایلده لندنده جورج جولیان هارنینن "Red Republican" دا چیخدی. همچنین دانمارک و لهستان دیل لرینده کی نشرلری ده چیخدی.

پرولتاریا ایلده بورژوازی آراسیندا بیرنجی بویوک ووروشما اولان ۱۸۴۸-نجی ایل پاریس ژوئن عصیانین مغلوبیتی اروپا کارگر طبقه سینین اجتماعی و سیاسی طلب لرینی تزه دن بیر مدت آرخا صفیه کچیردی. فوریه انقلابینا قدر اولدوغی کیمی، او زماندان اعتبارا حاکمیت یولوندا گینه ده آنجاق وارلی طبقه نین مختلف گروه لاری نوز آرالاریندا مبارزه ایدردی: کارگر طبقه سی

سیاسی فعالیت آزادی‌ی یولوندا مبارزه ایتمگه و بورژوازینین رادیکال حصه‌سینین افراط قانادی موضعینی توتماغا مجبور ایدی. نظره چارپان هر بیر مستقل پرولتار حرکتی آمانسیزلیقلا یاتیریلیردی. مثلا پروس پلیسی کمونیستلر اتحادینین او زمان کلنده اولان مرکزی کمیته‌سینی تعقیب ایدیردی. مرکزی کمیته‌نین عضولری حبسه آیینیش و اون‌سکیز آی حبس‌خانادا ساخلاندیقدان سونرا ۱۸۵۲-نجی ایلین اکتبر آیندا محکمه‌یه ویریلیمیشدیلر. "کمونیستلرین کلن محاکمه‌سی" آدلانان بو مشهور محاکمه اکتبر آیینین ۴-دن نوامبرین ۱۲-قدر دوام ایتیمیشدی، متهلمردن ۷ نفری اوچ ایلدن التی ایله قدر حبس جزاسینا محکوم ایدیلیمیشدی. محکمه‌نین حکمی چیخاریلان کیمی اتحادین قالان عضولری اتحادی فورمال صورتده بوراخدیلار. "مانیفیسته" گلدیکده، بو اثر او زماندان سانکی اونودولماغا محکوم ایدی.

اروپانین کارگر طبقه‌سی حاکم طبقه‌لر اوزرینه تزه هجوم ایچون تزه‌دن کفایت قدر محکم‌لندیگی زمان بین الملل کارگر بیرلیگی میدانا گلدی. لاکن اروپا آمریکانین مبارزه ایدن بوتون پرولتاریاسینی بیر یره توپلاییب بیرلشدیرمک کیمی معین بیر مقصدله یارانان بو بیرلیک، "مانیفیسته" یازیلان پرینسیپلری درحال ایره‌لی سوره بیلیمزدی. انترناسیونالین پروگرامی او قدر گنیش اولمالی ایدی که، انگلیس ترد-یونیونلاری ایچونده، پرودونون فرانسده، بلژیکده، ایتالیا و اسپانیادا اولان پیگیرلری ایچونده، آلماندا لاسالچیلار^۱ ایچونده مناسب اولسون. بو پروگرامی همین حزبلرین هامیسینی قانع

^۱ - لاسال نوزی همیشهبیزی ایناندیریردی که، او، مارکسین شاگردی دیر و بونا گوره ده "مانیفیست" زمینه سینده دورور. لاکن او، ۱۸۶۲-۱۸۶۴-نجی ایللرده آپاریدیگی کتبه وی تشویقاتدا دولت کرهدیتی بوراخیلان تولید شرکترلی طلبیدن ایره لی گیتیردی.

ایده‌بیل‌ه‌جک شکده یازمیش اولان مارکس بوتون امیدینی کارگر طبقه‌سینین ذهنی انکشافینا باغلا بیردی، بو انکشاف بیرگه فعالیت و متقابل فکر مبادلله‌سینین لایه محصولی اولمالی‌ایدی. نوزلوگونه سرمایه علیهینه مبارزه‌ده‌کی حادثه‌لر و کشمکشلر-همده غلبه‌لردن داها چوخ مغلوبیتلر-هر شنیه علاج ساییلب، کارگرلر طرفیندن بگه‌نینن مختلف واسطه‌لرین یارارسیزلیغینی اونلارین شعورونا چاتدیرمالی و اونلاری کارگر طبقه‌سینین آزادلیغا چیخماسی ایچون لازم اولان حقیقی شرایطی داها اساسلی صورتده باشا دوشمگه حاضرلامالی‌ایدی. دوغورداندا مارکس حقلی‌ایدی. ۱۸۷۴-نجی ایله انترناسیونال نوز فعالیتینی دایاندیردیگی زمان کارگرلر انترناسیونالین تاسیس ایدیلدیگی ۱۸۶۴-نجی ایله‌کینه نسبتاً آرتیق تماما دگیشلمیش‌دیلر. فرانسه‌ده پرودونیسیم و آلماندا لاسالچیلیق جان چکیشیردی و حتی اکثریتی هله بوندان چوخ اول انترناسیونال‌ایله علاقه‌نی کسمیش محافظه‌کار انگلیس ترد-یونیونلاری‌دا تدریجا گلیب انله بیر حده چاتیردی‌لر که، کچن ایل اونلارین سوانس‌دا کچیریلن کنگره‌سینین صدری^۱ بو زمان اونلارین آدیندان بنله دییه بیلدی: "قاره سوسیالیسمی داها بیزیم ایچون قورخولی دگیلدیر". دوغورداندا "مانیفست‌ده‌کی" پرینسیپلر بوتون مملکتلرین کارگرلری آراسیندا خیلی یاییلمیشدی.

بنله‌لیکله، "مانیفست" نوزی‌ده تزه‌دن قاباق جرگه‌یه کچدی. ۱۸۵۰-نجی ایلدن سونرا "مانیفستین" آلمان دیلینده متنی سویس‌ده، انگلستاندا و آمریکا‌دا بیر نچه دفعه تزه‌دن چاپ ایدیلیمیشدی. ۱۸۷۲-نجی ایله او نیویورک‌دا انگلیس دیلینه ترجمه ایدیلیمیش و اورادا "woodhull and claffins"

^۱ - و بیوه‌ن.

”weekly ده چاپ ایدیلیمیشدی. همین انگلیس دیلینده متن ده ”مانیفیست“ فرانسه دیلینه ترجمه اولونوب، نیویورکدا ”le socialiste“ ده چاپ ایدیلیمیشدی. بوندان سونرا آمریکادا انگلیس دیلینه بو و یا دیگر درجهده تحریف ایدیلیمیش آزی ایکی ترجمه‌سی چیخمیشدی، همده بونلاردان بیری انگلستاندا تزه‌دن نشر اولونوموشدی. باکونین طرفیندن ایدیلان روس دیلینده بیرینجی ترجمه‌سی ۱۸۶۳-نجی ایله یاخین ژنوده گرتسه‌نین ”کولوکول“ مطبعه‌سینده چاپ ایدیلیمیشدی، قهرمان و نرا زاسولیچ طرفیندن ایدیلیمیش روس دیلینده ایکینجی ترجمه‌سی ده گینه ژنوده ۱۸۸۲-نجی ایله چیخمیشدی. دانمارک دیلینده تزه نشری ۱۸۸۵-نجی ایله کپنهاگن ده ”Socialdemokratisk Bibliothek“ ده چیخمیشدی، فرانسه دیلینده تزه ترجمه‌سی ۱۸۸۶-نجی ایله پاریس ده ”le Socialiste“ ده چاپ اولونوموشدی. همین ترجمه‌دن اسپان دیلینه ترجمه ایدیلیب، ۱۸۸۶-نجی ایله مادریده چاپ اولونوموشدی. آلمان دیلینه تکرار نشرلریندن هیچ دانیشماقدا لازم گلیمیر، بونلارین سای آزی اون ایکی ایدی. بیر نجه آ بوندان اول استامبولدا نشر ایدیلمه‌لی اولان ارمنی دیلینده ترجمه‌سینین چاپ ایدیلمه‌سینه سبب، منه دیلیدگیله گوره، آنجاق بو اولوموشدی که، ناشر، اوزرینده مارکسین آدی یازیلان کتابی بوراخماقدان قورخوموش، ترجمه‌چی ایسه ”مانیفستی“ نوز اثری کیمی قلمه ویرمگه راضی اولمامیشدی. سونرالار آیری دیلره ایدیلان ترجمه‌لر حقیقده ایشیتیمیشم، لکن نوزوم اونلاری گورمه میشم. بنله‌لیکله، ”مانیفیستین“ تاریخی معین درجهده معاصر کارگر حرکتینین تاریخی عکس ایتدیریر، حاضردا ”مانیفست“ شبهه‌سیز، بوتون سوسیالیست ادبیاتینین ان چوخ یاییلمیش، ان چوخ بین‌الملل اهمیتی آلمیش

بیر اثریدیر، سیبیردن کالیفرنیا یا قدر ملیون لارلا کارگرلرین قبول ایتدیگی عمومی بیر پروگرام دیر.

بونونلا بنله، بیر "مانیفستی" یازارکن، اونسی سوسیالیست مانیفستی آدلاندیرا بیلمز دیک. ۱۸۴۷-نجی ایله، بیر طرفدن، مختلف اوتوییک سیستم لرین طرفدارلاری: انگلستاندا آوانچیلر، فرانسه ده فوریه چیلر سوسیالیست آدی ایله تانینمیش دیلار، همده بونلارین هر ایکسی آرتیق پوزولموش و تدریجا نولوب گیدن خالص طریقت حالی آلمیشدی، دیگر طرفدن، سرمایه یه و منفعته هیچ بیر ضرر وورمادان بوتون اجتماعی بلالاری هر جور یاماغلار واسطه سیله ساغالتماغی وعد ایدن مختلف اجتماعی تورکه چاره چیلر سوسیالیست آدی ایله تانینمیش دیلار. هر یکی حالدا بونلار کارگر حرکتیندان کناردا دوران و داها چوخ "علمی" طبقه لردن کمگ گوزله یین آداملار ایدی. کارگر طبقه سینین خالص سیاسی چوریلیشلرین کفایت اولمادیغینی یقین ایدن و جامعه نی اساسلی صورتده تزدن قورماغین ضروری لیگینی ایره لی سوره ن حصه سی او زمان نوزونی کمونیست آدلاندیریدی. بو، کمونیسمین بیر قدر کوبود، پیس جلال لانیمش اولان خالص انستینکتیو بیر نوعی ایدی، لاکن او، ان اساس جهتی دویوردی و کارگر طبقه سی ایچری سینده او قدر قوه تلی اولموشدی که، اوتوییک کمونیسیم: فرانسه ده کوبه کمونیسیمی، آلماندا ویتلینگ کمونیسیمی یاراتمیشدی. بنله لیکله، ۱۸۴۷-نجی ایله سوسیالیسم بورژوا حرکتی، کمونیسیمسه کارگر طبقه سینین حرکتی ایدی. سوسیالیسم، هر حالده قاره ده "معتبر" ایدی، کمونیسیمسه عکسینه. بیز لاپ اولدن بو فکرده ایدیک که، "کارگر طبقه سینین فقط کارگر طبقه سی نوزی آزاد ایده بیلر" بونا گوره ده بو یکی آدان هانسنینی سچمه لی

اولدو غوموز باره سینده هیچ بیر شبهه‌میز اولا بیلمزدی. بوندان علاوه، بو آددان ال چکمک سونرالاردا هیچ زمان فکریمیزه گلمه میشدیر.

"مانیفست" بیزیم بیرگه اثریمیز اولسادا، من هر حالدا نوزومه بورج بیلیم قید ایديره‌م که، اونون هسته‌سینی تشکیل اییدن اساس مدعا مارکسا مخصوصدور. همین مدعا بوندان عبارتدیر: هر بیر تاریخی دوره اوستون اقتصادی تولید و مبادله اصولی و ضروری صورته بوندان آسیلی اولان جامعه قورولوشی انله بیر زمینه تشکیل ایدير که، همین دورون سیاسی تاریخی و اونون عقلی انکشاف تاریخی بو زمینه اساسلتیر و فقط بو زمینه اساسیندا همین دوری توضیح ایتمک اولار، بونا اویغون اولاراق بشریتین بوتون تاریخی (کمون تورپاق صاحبلیگنین موجود اولدوغی ابتدائی قبیله جامعه‌سینین داغیلدیغی زماندان اعتباراً) طبقه‌لرین مبارزه‌سی، استثمارچی طبقه‌لرله استثمار اولونان طبقه‌لر، حاکم طبقه‌لرله محکوم طبقه‌لر آراسیندا مبارزه تاریخی اولموشدور، بو طبقاتی مبارزه‌نین تاریخی ایندی نوز انکشافیندا انله بیر پلهیه چاتمیشدیر که، استثمار اولونان و مظلوم طبقه-پرولتاریا-عین زماندا بوتون جامعه‌نی هر جور استثماردان، ظلمدن، طبقاتی بولگی و طبقاتی مبارزه‌دن همیشه‌لیک آزاد ایتمه‌دن، استثمارچی و حاکم طبقه‌نین-بورژوازی-نین-ظلمیندن نوزونی آزاد ایده بیلمز.

بیولوژی ایچون داروین نظریه‌سینین نه کیمی اهمیتی اولموشسا، تاریخ ایچونده، ظنیمجه، عین اهمیتی اولاجاق بو فکره بیز هر ایکیمیز هله ۱۸۴۵-نجی ایلدن بیرنچه ایل اول تدریجاً یاخینلاشیردیق. بو سمتده منیم مستقل صورته نه قدر ایره‌لیلهیه بیلدیگیمی "انگلستاندا کارگر طبقه‌سینین وضعیتی" آدلی اثریم ان یاخشی گوستریر. ۱۸۴۵-نجی ایلین یازیندا من بروکسلده

مارکسلا تزه‌دن گوروشدو کده، او آرتیق همین فکری حاضر لامیشدی، و دیمک اولار، تماما بورادا تکرار ایتدیگیم کیمی آیدین افاده لرله منه شرح ایتدی. آشاغیداک سطرلری ۱۸۷۲-نجی ایل آلمان دیلینده نشرینه بیریله کده یازدیغیمیز مقدمه‌دن گتیریریم:

"سون ایگرمی بئش ایل عرضینده شرائط نه قدر چوخ دگیشیلیمیش اولسادا، بو "مانیفسته" انکشاف ایتدیریلن عمومی اساس مدعالار بوتولوکده ایندی ده تماما دوزگون اولراق قالماقدادیر. اونون آیری آیری یرلرینده بعضی دوزلیشلر ایتمک لازم گلردی. "مانیفستین" نوزونده دیلیدگی کیمی، بو اساس مدعالارین عملی تطبیقی هر یرده و همیشه موجود تاریخی شرائطدن آسیلی اولاجاق، بونا گوره ده ایکنجی بخشین آخیریندا پیشنه‌ده ایدیلن انقلابی تدبیرلرین هیچده مستقل اهمیتی اولماسی ادعا ایدیلیمیر. بو یر ایندی یازیلسادی، بیر چوخ جهتدن آیری شکلده اولاردی. ۱۸۴۸-نجی ایلدن اعتباراً^۱ ایری صنایعین اولدوقجا انکشاف ایتدیگی و بونونلا یاناشی اولراق کارگر طبقه‌سینین تشکیل‌تینین یاخشیشیب بویودوگی^۲، اولجه فوریه انقلابین عملی تجربه‌سی، سونرادا سیاسی حاکمیتین بیرنجی دفعه ایکی آی عرضینده پرولتاریاتین الینده اولدوغی زمان پاریس کمونینین ویردیگی داها بویوک عملی تجربه نظره آلینارسا، ایندی بو پروگرامین بعضی یرلری کهنه‌لمیشدیر. خصوصاً کمون ثبوت ایتدی که، "کارگر طبقه‌سی حاضر دولت ماشینینا ساده‌جه ییله‌نیب، اونی نوز مقصدلری ایچون ایشه‌سالایلمز

^۱ - ۱۸۷۲-نجی ایل نشرینده "۱۸۴۸-نجی ایلدن اعتباراً" سوزلری عوضینه "سون ایگرمی بئش ایل عرضینده" یازیلیمیشدیر.

^۲ - ۱۸۷۲-نجی ایل نشرینده "یاخشیشیب بویودوگی" سوزلری عوضینه "حزب تشکیل‌تینین انکشاف ایتدیگی" یازیلیمیش دیر.

"(باخ: "فرانسه‌ده داخلی محاربه، بین‌الملل کارگر بیرلیگی باش شوراسینین مراجعتی". لندن، ترولف نشریاتی، ۱۸۷۱، صفحه ۱۵، اورادا بو فکر دها دولغون شرح ایدلمیشدیر.) سونرا، نوزلوگونه آیدندیرکه، سوسیالیست ادبیاتینین تنقیدی حاضرکی زمان ایچون ناتمام دیر، چونکه فقط ۱۸۴۷-نجی ایله قدر اولان دوری احاطه ایدیر، همچنین آیدندیر که، مختلف مخالفتچی حزبلره کمونیستلرین مناسباتی حقیقده کی قیدلر (۴-نجی بخش)، هر چند بوگون ایچونده اساسا دوزگوندور، هر حالدا عملی صورتده تطبیق ایدلمک جهتدن کهنه‌لمیشدیر، چونکه سیاسی وضعیت تماما دگیشلمیش و اورادا گوستریلن حزبلرین چوخونی تاریخی انکشاف یر اوزوندن سیلیب آتمیشدیر. لکن "ماتیفت" تاریخی سند دیر و بیز اونی دگیشدیرمگه دها نوزوموزی حقلی بیلمیریک".

تقدیم اولونان ترجمه مارکسین "کاپیتالی‌نین" چوخ حصه‌سینی ترجمه ایدن ج. ساموئل مورون دور. بیز بو ترجمه‌نی بیرلیکده نظرندن کچیردیک و من تاریخه عاید توضیحات ایچون بیر نجه قید علاوه ایتدیم.

لندن، ۳۰ ژانویه ۱۸۸۸-نجی ایل.

فردریخ انگلس

۱۸۹۰ نجی ایل آلمان دیلینده نشرینه مقدمه

یوخاریداکی سطرلر یازیلاندان بری "مانیفستین" آلمان دیلینده تزه نشری طلب اولوندی، "مانیفستین" نوزونونده باشینا چوخ احوالات گلدی و بورادا بو بارهده دانیشماق لازم گلیر.

۱۸۸۲-نجی ایله ژنوده وئرا زاسولچین ایتدیگی ایکنجی روس دیلینده ترجمه‌سی چیخدی، بونا مارکسلا من مقدمه یازمیشدیق. تاسف که، من آلمان دیلینده ال یازماسینین اصلینی ایتیرمیشم، بونا گوره تزه‌دن روس دیلیندن ترجمه ایتمه‌لی اولورام، بو اثره، البته، آز خیر ویره‌جکدیر. همین مقدمه بودور:

"کمونیست حزبینین مانیفستی‌نین" باکونین طرفیندن ترجمه ایدیلیمیش بیرینجی روس دیلینده نشری آتمیشینجی ایلترین اوللرینده چیخمیشدیر، بو نشر "کولوکول" مطبعه‌سینده چاپ ایدیلیمیشدی. او زمان "مانیفستین" روس دیلینده نشر ایدیلیمه‌سی غریبه ان چوخی غریبه بیر ادبی حادثه کیمی گورونه بیلردی. ایندی بنله بیر باخیش آرتیق ممکن اولمازدی. پرولتاریا حرکاتینین او زمان (۱۸۴۸-نجی ایلین ژانویه‌سی^۱) نه قدر محدود بیر ساحه‌یه یایلمیش اولدوغونی "مانیفستین" سون فصلی: مختلف^۲ مخالفتچی حزبلره

^۱ - ۱۸۸۲-نجی ایل روس دیلینده نشرینه مقدمه نین ال یازماسیندا "۱۸۴۸-نجی ایلین ژانویه سی" سوزلری عوضینه "۱۸۴۷-نجی ایلین دسامیری" یازلمیشدیر.

^۲ - ۱۸۸۲-نجی ایل روس دیلینه نشرینه مقدمه نین ال یازماسندا بو سوزدن اول "مختلف مملکتلرده کی" سوزلری علاوه ایدیلیمیشدیر.

کمونیست‌ترین مناسباتی^۱ فصلی ان یاخشی گوستریر. همین فصلده روسیه و بیرلشمیش ایالتلر یوخدور. او زمان روسیه بوتون اروپا ارتجاعی‌نین سون بویوک احتیاط قوه‌سی‌ایدی و بیرلشمیش ایالتلره مهاجرت اروپا پرولتاریاسینین آرتیق قالان قوه‌لرینی چکیب آپاردی. بو مملکتلرین ایکیسی‌ده اروپانی خام ماللا تجهیز ایدیردی و عین زماندا اونون صنایع معمولاتی ایچون ساتیش بازاری ایدی. دیمه‌لی، او زمان بو مملکتلرین هر ایکیسی اروپادا موجود اولان قاعده‌لر ایچون هر حالدا دایاق‌ایدی.

ایندی بو وضعیت نه قدرده دگیشلمیشدیر! اروپادان مهاجرت سایه‌سینده شمالی آمریکا اکین‌چیلیک تولیدی‌نین چوخ بویوک درجه‌ده انکشافی ممکن اولموشدور و بودا نوز رقابتی‌ایله اروپانین تورپاق ملکیتینی-هم ایری، همده خیردا تورپاق ملکیتینی-لاپ بینوره‌سیندن منززل ایدیر. بوندان علاوه، همین مهاجرت بیرلشمیش ایالتلره صنایع انکشاف ایچون نوز زنگین منبع‌لرینی انله بیر معیاری و انله بیر سعی‌له استثمار ایتمگه گیریشمک امکانی ویردی که، بو قیسا مدته غربی اروپانین و خصوصیه انگلستانین صنایع انحصارینا سون قویمالیدیر. بو عامللرین هر ایکیسی نوز نوبه‌سینده آمریکایادا انقلابی معنادا تاثیر گوستریر. نهنگ فرملرین رقابتی نوز امگینی تطبیق ایدن^۱ فرملرین خیردا و اورتا تورپاق ملکیتینه، امریکانین بوتون سیاسی قورولوشونون اساسینی تشکیل ایدن بو ملکیتیه یواش‌یواش غالب گلیر؛ عین زماندا صنایع محالاریندا بیرینجی دفعه اولاراق چوخلی پرولتاریا میدانا گلیر و سرمایه‌لر عقله گلمز درجه‌ده تمرکزلشیر.

^۱ - نوز امگینی تطبیق ایدن "سوزلری انگلس طرفیندن ۱۸۹۰-نجی ایل آلمان دیلینده نشرینده علاوه ایدیلمیشدیر.

روسیه‌کچهک! ۱۸۴۸-۱۸۴۹-نجی ایلر انقلابی زمانی تکجه اروپا مونارشلاری دگیل، هابنله اروپا بورژوالاری دا روس مداخله‌سینی تزه‌جه اویانماغا باشلایان پرولتاریا علیهینه یگانه نجات یولی حساب ایدیردیله. تزاری اروپا ارتجاعی‌نین باشچیسى اعلان ایتیمشدیلر. ایندی تزار انقلابین قاتچینده ساخلانان نظامی اسیری دیر، روسیه‌سه اروپادا انقلابی حرکاتین قاباقجیل دسته‌سیدیر.

"کمونیست مانیفستی‌نین" وظیفه‌سی معاصر بورژوا ملکیتین گله‌جکده لابد صورتده مو اولاجاغینی اعلان ایتمک‌ایدی. لاکن بیز روسیه‌ده سرعتله انکشاف ایدن کاپیتالست جوشغونلوغی ایله و آنجاق ایندی میدانا گلن بورژوا تورپاق ملکیتی ایله یاناشی اولاراق، تورپاغین یاریدان چوخونون کندلی کمون صاحبلیگینده اولدوغونی گوروروک.

ایندی سنوال اولونور: روس کندلی کمونی^۱-ابتدائی عموم تورپاق صاحبلیگین، دوغردور، ایندی خیلی پوزولموش اولان بو فرمی-بلاواسطه عمومی صاحبلیگین ان عالی، کمونیست فرمینا کچه‌بلیر؟ یوخسا، عکسینه، بو کمون اولجه غربین تاریخی انکشافینا خاص اولان تزه داغیلما پروسه‌سیندن کچه‌لیدیر؟

حاضر دا بو سنوالا وريله‌بیله‌جک یگانه جواب آشاغیداکیندان عبارت‌دیر. اگر روس انقلابی غربده پرولتار انقلابی ایچون سیگنال اولارسا و بونلارین هر ایکیسى بیربیرینی تاماملایارسا، اوندا معاصر روس کمون تورپاق ملکیتی

^۱ - ۱۸۸۲-نجی ایل روس دیلینده نشرینه مقدمه نین ال یازماسیندا "کندلی کمونی" (Bauerngemeinde) افاده‌سی عوضینه لاتین حرفلری ایله روس دیلینده "اوبشینا" (Obschtschina) سوزی یازیلیمشدیر

کمونیسیمه دوغری انکشافین باشلانغیج نقطهسی اولا بیلر.

کارل مارکس، فردریخ انگلس

لندن، ۲۱ ژانویه ۱۸۸۲-نجی ایل

گینه همین وقتلره یاخین ژنوده لهستان دیلینده "کمونیسیت مانیفستینین" تزه ترجمهسی چیخدی.

سونرا "Socialdemokratisk Bibliothek" ده دانمارک دیلینده تزه ترجمهسی چیخدی. کپنهاگن، ۱۸۸۵. تاسف که بو ترجمه تمام دگیلدیر؛ گورونور، ترجمهچی ایچون چتینلیک تشکیل ایدن بعضی مهم یرلر بوراخیلیمیشدیر و عمومیتله بعضی یر لرینده سلیقه سیزلیک علامتی گورونور، بو دا خصوصاً اونا گوره تاسفلی دیر که، ترجمهچی، ایشیندن گوروندوگی کیمی، بیر قدر آرتیق دقت یتیرسیدی، چوخ گوزهل نتیجه لره نائل اولا بیلردی.

۱۸۸۶-نجی ایله پاريسده "Le Socialiste" روزنامه سینده فرانسه دیلینده تزه ترجمهسی چیخدی؛ بو ایندییه قدر چیخان ترجمه لرین ان یاخشیسیدیر.

بو فرانسه ترجمه سیندن گینه همین ایله اسپان دیلینه ترجمه ایدیلیب اولجه مادریده "EISocialiste" روزنامه سینده، سونرا آبییرجا کتابچا شکلینده چاپ ایدیلدی: کارل مارکسین و ف. انگلسین "کمونیسیت حزبی نین مانیفستی".

مادرید، "EISocialiste" نشریاتی. ارنان کورتس کوچه سی، ۸.

غریبه بیر حال اولاراق بونی دا قید ایدیم که، ۱۸۸۷-نجی ایله بیر نفر استامبول نشرینه "مانیفستین" ارمنی دیلینده ترجمه سینین ال یازماسی تکلیف

ایدیلمیشدی؛ لاکن اوزرینده مارکسین آزدی اولان بیر اثری چاپ ایتمگه بو نجیب آدامین جسارتی چاتمیش و او، ترجمه‌چینین نوزونی مولف آدلاندیر ماسینی داها مناسب بیلمیش، ترجمه‌چیسه بونا راضی اولمامیشدی.

آمریکادا بو و یا دیگر درجه‌ده درست ایدیلمه‌ین مختلف ترجمه‌لر انگلستاندا دفعه‌لرله نشر اولونموشدور. نهایت، ۱۸۸۸-نجی ایله درست ترجمه میدانا گلدی. بونی دوستوم ساموئل مور ترجمه ایتمیشدی و بو ترجمه چاپا ویریلندن اول هر ایکیمیز طرفیندن بیرلیکده بیر ده نظردن کچیریلیمیشدی. اونون آدی بنله دیر: "کارل مارکسین و فردریخ انگلسین" کمونیست حزبی نین مانیفستی" مولف طرفیندن نظردن کچیریلن، فردریخ انگلس طرفیندن رداکته اولونان و قیدلر ویریلن انگلس دیلینده ترجمه‌سی، ۱۸۸۸، لندن، ویلیام ریوس، ۱۸۵۰. فلیت- ستریت، ایسترن سنترال". همین نشره ویردیگیم قیدلردن بعضیلری ایندیکی نشره‌ده داخل ایدیلمیشدیر.

"مانیفستین" نوز طالعی اولموشدور. او، میدانا چیخارکن علمی سوسیالیسمین او زمان هله کیچیک اولان آوانگاردی طرفیندن روح یوکسک‌لیگی ایله استقبال ایدیلمیشدی (بونی بیرینجی مقدمه‌ده گوستریلن ترجمه‌لر ثبوت‌ایدیر)، لاکن ۱۸۴۸-نجی ایلین ژونن آیندا پاریس کارگرلرینین مغلوبیتیندن سونرا باشلانان ارتجاع اونی آرخا صفا چکمیشدی و، نهایت، ۱۸۵۲-نجی ایلین نوامبریندا کلن کمونیستلری محکوم ایدیلدیکده "قانونی اساسلا" قانوندان خارج اعلان ایدیلمیشدی. فوریه انقلابی ایله علاقه‌دار اولان کارگر حرکاتی اجتماعی صحفه‌دن چیخمیش، اونونلا برابر "مانیفسته" آرخا صفا چکمیشدی.

اروپا کارگر طبقه‌سی آقاییق ایدن طبقه‌لرین حاکمیتی اوزرینه تزه‌دن هجوم

کچمک ایچون گینه‌ده لازمینجا محکم‌لندیکده بین‌الملل کارگر بیرلیگی میدانا گلدی. اونون مقصدی اروپا و آمریکانین مبارزه ایدن بوتون کارگر طبقه‌سینی بیر بویوک اردو حالیندا بیر لشدیرمک‌ایدی. بونا گوره‌ده همین بیرلیک بلاواسطه "مانیفسته" شرح ایدیلن پرینسیپلردن باشلایا بیلمزدی. اونون انله بیر پروگرامی اولمالی‌ایدی که، انگلیس ترد-یونیونلارینین، فرانسه، بلژیک، ایتالیا و اسپانیا پرودون‌چیلرینین و آلمان لاساچیلارینین^۱ اوزونه قاپیلاری باغلاماسین. انترناسیونالین نظامنامه‌سینه مقدمه حصه‌سی اولان بو پروگرامی مارکس‌انله بیر مهارت‌له یازمیشدیر که، بونی حتی باکونین و آنارشیزست‌لرده اعتراف ایتمه‌لی اولموشدولار. "مانیفسته" ایره‌لی سورولن پرینسیپلرین قطعی غلبه‌سینه گلدیکده، بورادا مارکس تماما کارگر طبقه‌سینین ذهنی انکشافینا امید باغلا بیردی، بو انکشاف بیرگه فعالیتین و فکر مبادله‌سینین لایه محصولی اولمالی‌ایدی. کاپیتال علیینه مبارزه‌ده‌کی حادثه‌لر و کشمکش‌لر-همده غلبه‌لردن داها چوخ مغلوبیتلر-هر شئییه علاج ساییلیب، مبارزه ایدنلرین او وقته قدر امید بسله‌دی‌کلری واسطه‌لرین تام یارارسیزلیغینی اونلار گوسترمه‌یه بیلمزدی و اونلارین بینینی کارگرلرین آزادلیغا چیخماسی ایچون لازم اولان حقیقی شرانطی اساسلی صورتده باشا دوشمه‌یه داها چوخ قابل ایتمه‌یه بیلمزدی. دوغرونداندا مارکس حقلی‌ایدی.

۱۸۷۴-نجی ایلده انترناسیونال نوز فعالیتینی دایاندیردیگی زمان کارگر طبقه‌سی انترناسیونالین تاسیس ایدیلدیگی ۱۸۶۴-نجی ایلده گینه نسبتاً آرتیق

^۱ - لاسال نوزی همیشه بیزی ایناندیریردی که، او، مارکسین "شاگردی دیر" و بونا گوره ده، آیدیندیرکه، "مانیفست" زمینه سینده دورور. لاسالین آردیجیل لاری صفینده اونون دولت کره دیتی بوراخیلان تولید شرکتلری حقیقده کی طلبیندن ایره لی گیتمه‌یه ن و بوتون کارگر طبقه سینی دولت کمگی طرفدار لاری ایله نوزونه کمگ طرفدار لارینا بولنلرین مسئله‌سی ایری‌ایدی.

تماما دگیشیلیمیش ایدی. رمان مملکتلرینده پرودونیسیم و آماندا نوزونه مخصوص لاسالچیلیق جان چکیشیردی و حتی او زمانکی افراط محافظه‌کار انگلیس ترد-یونیونلاری دا تدریجا گلیب انله بیر حده چاتمیشدیرلار که، ۱۸۸۷ نجی ایلده اونلارین سوانس داکی کنگره سینین صدری^۱ بو زمان اونلارین آدیندان بنله دییه بیلیمشدی: "قاره سوسیالیسمی داها بیزیم ایچون قورخولی دگیلدير". لاکن ۱۸۸۷ نجی ایلده قاره سوسیالیسمی دیمک اولار، آنجاق "مانیفسته" شرح ایدیلن نظریه ایدی. بنله لیکه، "مانیفستین" تاریخی معین درجه ده معاصر کارگر حرکاتینین ۱۸۴۸ نجی ایلدن بری دوام ایدن تاریخی عکس ایتدیریر. حاضر دا "مانیفست"، شهبه سیز، بوتون سوسیالیست ادبیاتینین ان چوخ یاییلمیش، ان چوخ بین الملل اهمیت آلمیش بیر اثر دیر، سیبیردن کالیفرنیا ق؛ در بوتون مملکتلرین ملیونلار کارگرلرینین عمومی پروگرامی دیر.

بونولا بنله "مانیفست" چیخدیغی زمان بیز اونی سوسیالیست مانیفستی آدلاندیرا بیلیمزدیک. ۱۸۴۷ نجی ایلده سوسیالیست دیبرکن ایکی قسم آدمالاری نظرده توتوردولار. بیر طرفدن، مختلف اوتوچیک سیستمترین طرفدارلارینی، خصوصیه انگلستاندا آوانچیلری نظرده توتوردولار، همده بونلارین هر ایکیمی او زمان آرتیق پوزولموش و تدریجا نولوب گیدن خالص طریقت حالی آلمیشدی. دیگر طرفدن، مختلف اجتماعی تورکه چاره‌چیلری نظرده توتوردولار، که بونلاردا کاپیتالا و منفعته ازاجیق دا ضرر وورمادان، هر شنیه علاج ساییلان مختلف واسطه‌لرین و هر جور یاماقلا رین کمگی ایله

^۱ - و. بیوه ن.

اجتماعی بلالاری آرادان قالدیرماق نیت‌ینده ایدیلر. هر ایکی حالدا بونلار کارگر حرکت‌یندان کناردا دوران و داها چوخ "علمی" طبقه‌لردن کمگ گوزله‌ین آناملارایدی. کارگرلرین خالص سیاسی چویریلیشلرین کفایت اولمادیغینی یقین ایدن و جامع‌نی اساسلی صورتده تزه‌دن قورماغی طلب ایدن حصه‌سی، عکسینه، او زمان نوزونی کمونیست آدلاندیریردی. بو، هله پیس جلال‌انمیش، بیر چوخ جهتدن کوبود اولان فقط اینستیکتیو بیر کمونیسمدی؛ لاکن بو کمونیسمدی او قدر گوجلوی اولدی که، ایکی اوتوپیک کمونیسمدی سیستمی: فرانسه‌ده کابنه‌ین "ایکاری" کمونیسمدی، آلماندا ویتلینگ کمونیسمدی یاراتدی.

۱۸۴۷-نجی ایلهده سوسیالیسم بورژوا حرکتی، کمونیسمدی کارگر حرکتی دیمک ایدی. سوسیالیسم، هر حالدا قاره‌ده، تماما مقبول ساییلیردی، کمونیسمدی عکسینه. بیز آرتیق او زمان تام قطعیتله بو فکرده ایدیک که، "کارگر طبقه‌سینی فقط کارگر طبقه‌سی نوزی آزاد ایده بیلر" بونا گوره بیزیم بو ایکی آددان هانسینی سچمه‌لی اولدوغوموز باره‌سینده بیرجه دقیقه‌ده شبهه‌میز اولما بیلمزدی. بو آددان ال چکمک سونرالاردا هیچ زمان فکریمیزه کلمه میشدیر.

"بوتون مملکتلرین پرولتارلاری، بیرلشین" - قیرخ ایکی ایل بوندان قاباق، پرولتاریانین نوز طلبلری ایله چیخیش ایتدیگی بیرینجی انقلاب اولان پاریس انقلابی عرفه‌سینده بیز بو شعارلا دنیا‌یا مراجعت ایتدیگی میز زمان بونا چوخ آز آدام رای ویردی. لکن ۱۸۶۴-نجی ایل سپتامبر آیینین ۲۸-ده غربی اروپا مملکتلرینین چوخونون پرولتارلاری حرمتله یادایدیلن بین‌الملل کارگر بیرلیگینده بیرلشدیلر. دوغرو دور، انترناسیونال نوزی جمعی دوققوز ایل

یاشادی. لکن بوتون مملکتترین پرولتارلاری آراسیندا اونون یاراتدیغی ابدی اتحادین هلهده یاشادیغینی و حتی همیشه کیندن داها گوجلی اولدوغونی بو گونکی گون ان گوزهل ثبوت ایدیر. زیرا بو گون، من بو سطرلری یازیرکن، اروپا و امریکا پرولتاریاسی نوز مبارز قوه لرینه باخیش کچیریر، بو قوه لر بیرینجی دفعه اولاراق بیر اردو حالیندا، بیر بایراق آلتیندا، ان یاخین بیر مقصد یولوندا بسیج ایدلمیشدیر که، بو مقصده هله ۱۸۶۶-نجی ایلده انترناسیونالین ژنو کنگره سی طرفیندن و ایکینجی دفعه ۱۸۸۹-نجی ایلده پاریس کارگر کنگره سی طرفیندن اعلان ایدیلن سکیز ساعتلیک نرمال ایش گونونون قانون ویرجی لیک یولی ایله حیاتا کچیریلمه سینه نائل اولماقدان عبارتدیر. بو گونکو گونون منظره سی بوتون مملکتترین کاپیتالستلرینه و تورپاق صاحب لرینه گوستیریر که، ایندی بوتون مملکتترین پرولتارلاری دوغرواندا بیرلشمیشلر.

کاش ایندی مارکس ساغ اولوب منیمله یان یانا بونی نوز گوزلری ایله گورهیدی!

ف. انگلس

لندن، ۱ مه ۱۸۹۰-نجی ایل.

۱۸۹۲ نجی ایل لهستان دیلینده نشرینه مقدمه

"کمونیست مانیفستی" لهستان دیلینده تزه دن نشر ایتمک ضرورتی نین میدانا کلمه سی تام بیر چوخ نتیجه لر چیخارماغا امکان ویریر.

هر شنیدن اول دفته لایق دیر که، سون زمانلار "مانیفست" اروپا قاره سینده ایری صنایعین انکشافی نین بیر نوع گوستریجیسی اولموشدور. بو و یا دیگر مملکتده ایری صنایع انکشاف ایتدی که، همین مملکتین کارگرلری ایچری سینده کارگر طبقه سینین وارلی طبقه لر علیه نه نوز موضعینی آیدین لاشدیرماق سعی گوجلنیر، کارگرلر آراسیندا سوسیالیست حرکاتی گنیشلنیر و "مانیفسته" اولان طلب آرتیر. بنله لیکله، بو و یا دیگر مملکتین دیلینده "مانیفستین" نچه نسخه یاییلماسینا اساسا هر بیر مملکتده نه اینکه کارگر حرکاتینین وضعیتینی، هابنله ایری صنایعین انکشاف درجه سینده کفایت قدر درست معین ایتمک اولار. بونا گوره ده "مانیفستین" لهستان دیلینده تزه نشری لهستاندا صنایعین خیلی ترقی ایتدیگینی گوستریر. "مانیفستین" سون نشری نین چیخدیگی وقتدن بری کچن اون ایل عرضینده بنله بیر ترقینین حقیقتا باش ویردیگینه هیچ بیر شبهه اولایلمز. لهستان تزارلیگی، کنگره لی لهستان روسیه امپراطورلو غونون ایری صنایع بخشی اولموشدور. روسیه صنایعی مختلف یرلره سپه لنمیش اولدغی حالدا بیر حصه سی فنلاند خلیجی یاخینلیغیندا، بیر حصه سی مرکزده (مسکو و ولادیمیر)، بیر حصه سی ده قره دریا و آروف دریاسی ساحل رینده یرلشدیگی، قالانی داها ایری یرلره سپه لندیگی حالدا، لهستان صنایعی نسبتا کیچیک بیر ساحه یه توپلان میشدیر و بنله بیر

تمرکز لشمه نین هم اوستونلوکلرینی، همده مساعد اولمایان سمت لرینی حس ایدیر. رقابت ایدن روس کارخانه صاحبلی لهستان لیلاری روس لاشدیرماغی قیزغین آرزو ایتدیکلرینه باخمایارق، لهستان علیهنه محافظه گمرکی قویولماسینی طلب ایده رکن بو اوستونلوکلری اعتراف ایتیش اولدولار. هم لهستان کارخانه صاحبلی، همده روسیه حکومتی ایچون مساعد اولمایان سمتلر لهستان کارگرلری آراسیندا سوسیالیسم مفکوره لرینین سرعتله یاییلماسیندا و "مانیفسته" اولان طلبین آرتماسیندا نوزونی گوستریر. لاکن روس صنایعی نی نوتوب کچمیش اولان لهستان صنایعی نین بو سرعتلی انکشافی نوز نوبه سینده لهستان خلقینین توکن مز حیات قوه سینه تزه بیر ثبوت و اونون گله جکده ملی رستاخیز ایچون عین بیر تضمین دیر. تزه دن مستقل و گوجلی لهستان یارانماسی تکجه لهستان لیلارا دگیل، هابنله بیزیم هامیمیزا عاید اولان بیر مسئله دیر. اروپا ملت لرینین صمیمی بین الملل همکارلیغی فقط بو شرطله ممکن دور که، بو ملت لردن هر بیر ی نوز ایونین تام صاحبی اولسون. ۱۸۴۸-نجی ایل انقلابیندا پرولتاریانین بایراغی آلتیندا پرولتار مبارزلری نتیجه اعتباریله آنجاق بورژوازی نین گورمه لی اولدوغی بیر ایشی گوردولر و بو انقلاب عین زماندا نوز وصیلری اولان لونی بناپارتین و بیسمارکین الی ایله ایتالیا، آلمانا، مجارستانا استقلالیت ویردی. ۱۷۹۲-نجی ایلدن بری انقلاب ایچون بیرلیکده بوتون بو اوچ مملکتین گوردوگی ایشدن داها چوخ ایش گورموش اولان لهستانی ۱۸۶۳-نجی ایلده اونون قوه لریندن اون قات آرتیق اولان روس قوه لرینین تضییقی آلتیندا اینله دیگی زمان کمک سیز بوراخیلار. شلاختلار لهستانین استقلالیتینی نه مدافعه ایده بیلدی، نه ده لهستان ایچون تزه دن استقلالیت قازانا بیلدی؛ بورژوازی ایچون ایندی بو

استقلالیت آزی اهمیت سیز دیر. اروپا مملکت لرینین آهنگدار همکارلیغی ایچون بو استقلالیت هر حالدا ضروری دیر^۱. بو استقلالیتی آنجاق جوان لهستان پرولتاریاسی الده ایده بیلر، همده اونون الینده همین استقلالیت تماما تضمین ایدیلمیش اولار. زیرا لهستانین استقلالیتی لهستان کارگرلرینین نوزلری ایچون ضروری اولدوغی کیمی، بوتون قالان اروپانین کارگرلری ایچونده ضروری دیر.

ف. انگلس

لندن، ۱۰ فوریه ۱۸۹۲-نجی ایل.

^۱ - لهستان دیلینده کی نشرینده بو جمله ویریلمه میشدیر.

۱۸۹۳ نجی ایل ایتالیا دیلینده نشرینه مقدمه

ایتالیا اوخوجوسونا

"کمونیست حزبین مانیفستی نین" چاپ ای دیلمه سی ۱۸۴۸ نجی ایل ۱۸ مارس گونی ایله، میلان و برلینده کی انقلاب لارلا، دیمک اولار، بیر وقته دوشدی؛ بو انقلاب لار، بیری اروپا قاره سینین مرکزینده، دیگری مدیترانه دریاسی مملکت لرینین مرکزینده یاشایان ایکی ملتین، او زمانا قدر داغینقلیق و داخلی رستاخیز لر اوزوندن ضعیف لشمیش اولان و بونون نتیجه سینده یاد انل لیلرین حکمرانلیغی آلتینا دوشن ایکی ملتین ساحلی عصیان ایدی. اگر ایتالیا اطریش امپراتورلوغونا تابع ای دیلمیش دیسه، آلمان داها دولایی یوللا اولسادا، بوتون روسیه تزاری نین بوندان آز حس ای دیلمه یین ظلمی آلتیندا ایدی. ۱۸۴۸ نجی ایل ۱۸ مارسین نتیجه سی ایتالیا و آلمانین بو رسوای چی لبقان آزاد ای دیلمه سی اولدی؛ اگر ۱۸۴۸ نجی ایلدن ۱۸۷۱ نجی ایله قدر اولان مدته بو ایکی بویوک ملت برپا ای دیلمیش و انلارین استقلالیتی بو و یا دیگر شکله نوز لرینه قایتاریل میش دیسا، کارل مارکسین دیدیگی کیمی، بو اونا گوره اولموشدی که، ۱۸۴۸ نجی ایل انقلابینی یاتیرمیش اولان آدام لار نوز لری نوز اراده لرینین عکسینه اولاراق بو انقلابین وصیلری اولموشدولار.

بو انقلابی یارادان هر یرده کارگر طبقه سی ایدی، کارگر طبقه سی کوچه سنگر لری قورور و نوز جانیندان کچیردی. لاکن تکجه پاریس کارگر لری حکومتی بیخارکن بورژوا قورولوشونو دا بیخماق کیمی تماما معین نیت گودوردولر. بونولا بنله، اولار کارگر طبقه سی ایله بورژوازی آراسیندا اولان

لابد ضدیتی باشا دوشوردولر سده، نه مملکتین اقتصادی انکشافی، نه ده فرانسه کارگر کتله سینین معنوی انکشافی هله انله بیر سطحه چتامیشدیر که، اجتماعی دگیشیکلیک ممکن اولسون. بونا گوره ده انقلابین بهرلری نتیجه اعتباریله کاپیتال بیست لر طبقه سینه چتدی. دیگر مملکتلرده-ایتالیادا، آلماندا، اطریشده کارگر لر لاپ اولدن آنجاق بورژوازی نین حاکمیت باشینا کچمه سینه کمک ایتمکه کفایت لندیلر. لکن هیچ بیر مملکتده ملی استقلالیت اولمادان بورژوازی نین حکمرانلیغی ممکن دگیل دیر. بونا گوره ۱۸۴۸-نجی ایل انقلابی او زمانا قدر بیرلیک و استقلالیتی اولمایان ایتالیا، آلمان و مجارستان کیمی ملت لره بیرلیک و استقلالیت ویرمه لی ایدی. ایندی ده نوبه لهستانین دیر. بنله لیکله، ۱۸۴۸-نجی ایل انقلابی سوسیالیست انقلابی اولماسادا، سوسیالیست انقلابی ایچون یول آچدی، زمینه حاضر لادی. بوتون مملکت لرده ایری صنایعین جوشغون انکشافی سایه سینده بورژوا قورولوشی سون قیرخ بش ایل عرضینده هر یرده سایجا چوخلی اولان، بیرلشمیش و گوجلی پرولتاریا یار اتمیشدیر؛ بنله لیکله، بورژوا قورولوشی، "مانیفستین" دیلی ایله دیسک، نوز قیر قازان لارینی دو غور موشدور. هر بیر آیریجا ملتنین استقلالیت و بیرلیگی یار ادیلمادان نه پرولتاریانین بین الملل بیرلیگی، نه ده عمومی مقصدلره چاتماق ایچون بو ملت لرین دینج و شعورلی همکارلیغی ممکن دگیل دیر. ۱۸۴۸-نجی ایله قدر موجود اولان سیاسی شرانطه ایتالیا، مجار، آلمان، لهستان و روس کارگر لرینین معین بیر عمومی بین الملل فعالیتینی هیچ تصور ایتمک اولمازدی!

دیمه لی، ۱۸۴۸-نجی ایل دویوش لری عبث دگیل دی. بیزی بو انقلابی دوردن آیران قیرخ بش ایل ده هدر گیتمه میشدیر. اونون بهرلری یتیشمگه باشلابیر و

من آنجاق ایستهر دیم که، "مانیفستین" اصلی نین چاپندان چیخماسی بین الملل انقلابین مژده چیسى اولدوغى کیمی، بو ایتالیا دیلینده ترجمه نین ده چاپدان چیخماسی ایتالیا پرولتاریا سینین غلبه سینین خوش مژده چیسى اولسون.

"مانیفست" کاپیتالیسمین کچمیشده اوینادیغی انقلابی رولا تماما حق ویریر. بیرینجی کاپیتالیست ملت ایتالیا اولموشدور فنودال اورتا عصر لرینین سونوندا معاصر کاپیتالیسم دورونون باشلانغیجیندا نهنگ بیر سیما میدانا گل میشدی. بو سیما اورتا عصر لرین سون شاعری و عین زامندا تزه دورون بیرینجی شاعری اولان ایتالیالی دانته دیر. ۱۳۰۰ نجی ایله اولدوغی کیمی، ایندی ده تزه بیر تاریخی دور باشلانیر. ایتالیا بیزه بو تزه دورون، پرولتار دورونون میدانا گلدیگی ساعتی قلمه آلا بیلن تزه بیر دانته ویره جک؟

فردریخ انگلس

لندن، ۱ فوریه ۱۸۹۳-نجی ایله

تایپ الیین: الدوز آدری

کتابخانانین اینترنت آدرسه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

پست آدرسه: BM IWSN, London WC1N ۳XX, UK

ایمل آدرسه: yasharzarri@yahoo.com

نشر کارگری سوسیالیستی نین مسئوله: یاشار آدری

یازیلان تاریخ: ۱۳۸۵